

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

V E R S E N Y T A N Á C S

Vj-77/2007/19.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a **Magyar Telekom Nyrt.** (Budapest) eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztók megtévesztése miatt indult eljárásban tárgyaláson kívül meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t.

A Versenytanács megállapítja, hogy a Magyar Telekom Nyrt. Kaméleon díjcsomagjának "Akár 10 Ft-os percdíj" szlogennel történő 2007. évi népszerűsítése nem ütközik a törvénybe.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó keresettel lehet kérni.

I n d o k o l á s

I.

A vizsgálat indításának körülményei

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló többször módosított 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 67. § (1) bekezdése és 70. §-a alapján versenyfelügyeleti eljárást indított a Magyar Telekom Nyrt. – továbbiakban: Magyar Telekom, vagy eljárás alá vont – ellen, mert észlelte, hogy az eljárás alá vont reklámjaiban az „Akár 10 Ft-os percdíj” szlogennel népszerűsíti a Kaméleon díjcsomagot, amelynek az alap percdíja 40 Ft. Eljárás alá vont a 10 Ft-os percdíj eléréséhez szolgáló egyéb opciók igénybevételéről, ezek feltételeiről nem nyújt a reklámokban további információt.
2. Ezen magatartással az eljárás alá vont valószínűsíthetően megsértette a Tpv. III. fejezetének és a megtévesztő és összehasonlító reklámokról szóló 2006/114/EK irányelv követelményeit hazai jogunkba átültető gazdasági reklámtevékenységről szóló 1997. évi LVIII. törvény (továbbiakban: Grtv.) 7. § (1) bekezdésének rendelkezéseit.
3. Az eljárás kiterjed a Magyar Telekom Nyrt. 2007. év során a Kaméleon díjcsomag népszerűsítéséhez kapcsolódó teljes, országos kommunikációs tevékenységére¹.

---

¹ Az eljárást megindító végzést a VJ-77/2007. számú irat tartalmazza.

II.

Az ügyfél

4. Ügyfél (eljárás alá vont) neve: Magyar Telekom Nyrt.
Székhelye: 1013 Budapest, Krisztina krt. 55.
5. A eljárás alá vont, mint a magyarországi vezetékes hangszolgáltatási piac legnagyobb szereplője korábban önálló leányvállalatán a T-Mobile-on keresztül, a Magyar Telekom és a T-Mobile Rt. 2006. február 28-án megvalósult egyesülése óta viszont a T-Mobile jogutódjaként saját maga nyújt főtevékenységként mobil rádiótelefon, Internet hozzáférési, bérelt vonali, adathálózati és egyéb kommunikációs szolgáltatásokat, valamint jelen van a mobiltelefonok és tartozékok értékesítésének piacán.

III.

Az eljárással érintett piac

Az eljárással érintett termék

6. Az eljárás tárgya a Kaméleon tarifacsomag kommunikációs kampánya. A T-Mobile 2006. április 15-én vezette be a Kaméleon elnevezésű post-paid tarifacsomagot. A tarifacsomag főbb jellemzőit az alábbi táblázatok tartalmazzák²:

<i>Kaméleon díjcsomag előfizetési és hívásdíjai</i>	
Havidíj (50%-ban lebeszélhető, ill. I/1. és I/2. SMS valamint MMS küldésére felhasználható)	2000 Ft
Alap percdíj (minden időben és minden belföldi előfizető irányban)	40 Ft
SMS, MMS küldése (minden időben és minden belföldi előfizető irányban)	40 Ft/db
Hangposta (9888-444) hívása munkanap 07-16h között	40 Ft/perc
Hangposta (9888-444) hívása minden egyéb időben	Díjmentes
Benne foglalt szolgáltatások	Hangpostás, Hívásátirányítás, Hívásvárakoztatás, Hívástartás, Konferenciabeszélgetés, SMS-küldés, Hívószámküldés-tiltás, -engedélyezés, WAP6, MenüÁsz6, Egyirányú adat- és fax szolgáltatás, Nemzetközi kimenő hívás és Nemzetközi roaming

² Forrás és a tarifacsomag egyéb jellemzőiről ld.: <http://www.t-mobile.hu/lakossagi/tarifak/havidijas/kameleon>

<i>Az alapsomaghoz választható, szabadon kombinálható opciók</i>	<i>Havidíj*</i>
Csúcsidőn kívüli kedvezmény: A beszélgetési alap percdíjből 50%-os kedvezmény minden belföldi hálózatba munkanapokon 16-08h között illetve munkaszüneti- és ünnepnapokon, valamint hétvégén.	500 Ft
Hálózaton belüli kedvezmény: A beszélgetési alap percdíjből 50%-os kedvezmény a T-Mobile hálózatán belül (beleértve a Hangposta hívását is), minden időszakban.	500 Ft
ZöldZóna kedvezmény: A beszélgetési alap percdíjből 50%-os kedvezmény a mindenkor érvényes ZöldZóna térkép ³ által meghatározott kedvezményes területen valamennyi belföldi hálózatba, valamennyi időszakban.	500 Ft
Vezetékes kedvezmény: A beszélgetési alap percdíjből 50%-os kedvezmény valamennyi belföldi vezetékes hálózatba minden időszakban.	500 Ft
SMS-MMS kedvezmény: Az SMS/MMS alapdíjből 50%-os kedvezmény valamennyi belföldi hálózatba, a díjszabásban meghatározott I/1.a., I/1.b. kategóriákban, valamennyi időszakban.**	200 Ft

* Az opciók havidíja nem lebeszélhető, illetve SMS vagy MMS küldésre nem használható fel.

** Ez az opció kizárja az SMS25 és SMS80 csomagok igénybevételét.

7. a) A kommunikációban szereplő 10 Ft-os percdíj az alábbi esetekben érhető el:
- egy ZöldZóna-kedvezményre jogosult ügyfél csúcsidőn kívüli hívása,
  - egy ZöldZóna-kedvezményre jogosult ügyfél hálózaton belüli hívása,
  - egy ZöldZóna-kedvezményre jogosult ügyfél vezetékes kedvezmény igénybevételével történő hívása,
  - egy hálózaton belüli, csúcsidőn kívüli hívás esetén, és
  - vezetékes kedvezmény igénybevételével történő csúcsidőn kívüli hívás esetén.
- b) Az eljárás alá vont nyilatkozata alapján a Kaméleon-előfizetők jelentős részének volt lehetősége a 10 Ft/perces áron történő hívásokra.
- c) Az eljárás alá vont nyilatkozata alapján a beszélgetések jelentős része bonyolódott ilyen percdíjjal⁴.

A piac kínálati oldala

8. A kiskereskedelmi mobil szolgáltatási piac jelenleg⁵ háromszereplős: digitális GSM szolgáltatást nyújt az eljárás alá vontak mellett a Pannon Távközlési Zrt. (a továbbiakban: Pannon) és a Vodafone Magyarország Zrt. (továbbiakban: Vodafone). A Pannon és a T-Mobile (korábban Westel) 1994-től, a Vodafone 1999-től van jelen a piacon.

³ A ZöldZóna az ország területének 94%-át fedi le, a nem kedvezményes területek a megyeszékhelyek és vonzáskörzeteik. Az ilyen zónából indított hívások kedvezményes díjjal indíthatóak. Ld. még: <http://www.t-mobile.hu/egyeni/ugyfelszolgalat/lefedettseg/zoldzona.shtml>

⁴ A pontos adatokat a Vj-77/2007/7. számú irat tartalmazza.

⁵ 2003-ig jelen volt az analóg szolgáltatást nyújtó Westel Rádiótelefon Kft.

9. Az oligopolisztikus jellegű piacon a fogyasztók irányába történő kommunikáció a vállalatok versenystratégiájának meghatározó része: az image-kialakításon és megerősítésen (ideértve az egy-egy szolgáltatóra jellemző szín, dallam, logó megválasztását) túl a szolgáltatók időről időre az árversenyből adódóan egyre alacsonyabb díjaikat kommunikálják a fogyasztók felé. A piacon ezen felül rendkívül magas az „információs zaj”: a termékpaletta rendkívül széles és változatos, valamint az egyes rész-szolgáltatások szabadon kombinálhatóak egymással.

10. A kiskereskedelmi piaci részesedések alakulása⁶ :

<i>Időpont</i>	<i>Penetráció (100 lakosra jutó szerződések száma)</i>	<i>Összes előfizetés száma</i>	<i>T-Mobile</i>	<i>Pannon</i>	<i>Vodafone</i>
<i>2001. január</i>	31,3	3.136.120	53,82%	40,13%	6,05%
<i>2002. január</i>	49,6	5.056.788	50,53%	39,38%	10,08%
<i>2003. január</i>	68,6	6.962.238	49,39%	38,09%	12,53%
<i>2004. január</i>	78,9	7.978.606	47,53%	35,6%	16,87%
<i>2005. január</i>	90	9.074.121	45,13%	33,95%	20,92%
<i>2006. január</i>	92,7	9 349 113	44,93%	33,19%	21,88%
<i>2007. január</i>	98,9	9 957 903	44,61%	33,87%	21,52%
<i>2008. január</i>	110,5	11 098 821	43,8%	35,44%	20,77%

A piac keresleti oldala

11. A fenti táblázatból is látható, hogy az összes előfizetés száma 2007-ben átlépte a 10 milliót – ez azt jelenti, hogy minden magyar állampolgárra jut legalább egy előfizetés. A fogyasztói sajátosságok tehát ezen piacon rendkívül nehezen megragadhatóak, hiszen – kis túlzással – fogyasztóként szerepel a legmagasabb és legalacsonyabb státuszú társadalmi réteg is. A mobil szolgáltatások piacán tájékozódó fogyasztók számára elsődlegesen fontos egy adott tarifacsomag hívásdíja, valamint az is, hogy a fogyasztók döntéseit jelentős mértékben befolyásolja az adott tarifacsomagra vonatkozó kommunikáció⁷.

12. A GVH által ismert kutatások adatai azt támasztják alá, hogy a rádiótelefon-szolgáltatás fogyasztóinak tudatossági szintje meglehetősen alacsony.

Ezen a piacon, a tájékozódó fogyasztók számára:

- elsődlegesen fontos egy adott tarifacsomag hívásdíja,
- a fogyasztók döntéseit jelentős mértékben befolyásolja az adott tarifacsomagra vonatkozó kommunikáció⁸,
- a szolgáltató, illetve tarifacsomag választás tekintetében a hívásdíjak/percdíjak, a lefedettség és az előfizetési díj mértéke/nincs előfizetési díj domináns befolyásoló képessége figyelhető meg, valamint megállapítható az is, hogy legkevésbé az SMS díja és az egyéb kedvezmények hatottak a megkérdőjelezett ezzel kapcsolatos döntéseire,

⁶ Az NHH Digitális Mobil Gyorsjelentései alapján - A táblázat a mobilszolgáltatók előfizetős szám szerinti részesedéseit tartalmazza, forrás a www.nhh.hu oldal.

⁷ Ld. a Vj-6/2004. számú ügyben hozott határozatot.

⁸ Ld. a Vj-6/2004. számú ügyben hozott határozatot.

- a vásárlás előtt a válaszadók közel fele áttanulmányozza az Általános Szerződési Feltételeket (a továbbiakban ÁSZF) és a díjszabást, mindössze minden hatodik válaszadó említette azt, hogy egyik dokumentumot sem olvasta el⁹,
- a kutatások alátámasztják, hogy a fogyasztók árérzékenyek, a díjszabás, a szolgáltatás tényleges ára alapvetően meghatározza, választásukat,
- a tarifacsomagot váltókat a hívásdíjak/percdíjak befolyásolták leginkább döntésük meghozatalában.

IV.

Az eljárás alá vont által tanúsított magatartás

13. A Magyar Telekom 2007. március 1. és 2007. április 30. között ismételt integrált kommunikációs kampányban népszerűsítette a Kaméleon díjcsomagot. A kampány szinte valamennyi hirdetési csatornáján kiemelt üzeneteként szerepelt, hogy a szolgáltatás akár 10 Ft-os percdíjjal igénybe vehető. A televízió-reklám és a szórólap a Kaméleon díjcsomag ismertetésén túl készülékajánlatot is tartalmazott.
14. Az ügy előzménye, hogy a GVH a Kaméleon díjcsomag 2006. évi kampánya miatt már folytatott versenyfelügyeleti eljárást a T-Mobile-lal (az eljárás alá vont jogelődjével) szemben. A Versenytanács ebben a korábbi eljárásban 80 M Ft bírság megfizetésére kötelezte a T-Mobile-t, mert megállapította, hogy a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására alkalmas magatartást tanúsított, amikor az alábbi kijelentéseket tette:
- „Kaméleon díjcsomaggal akár 5 Ft/perc”
  - „Akár 5 Ft-ért beszélhet percenként”
  - „akár mindössze 5 Ft-ért mobilozhat percenként”
  - „ötféle halmozható kedvezmény”
  - „szabadon választható kedvezmények”
  - „verhetetlen ár”.
15. Időközben a Fővárosi Bíróság kimondta, hogy nem tartja jogsértőnek a „szabadon választható kedvezmények” közlést, mely a bíróság szerint nem minősül az áru lényeges tulajdonságának.
16. Az integrált kommunikációs kampány egyes elemei¹⁰ az eljárás alá vont adatszolgáltatásának megfelelően – az alábbiakban kerülnek bemutatásra.

Televízió-reklám Samsung E250 (40mp), Sony Ericsson K750i (40mp) készülékekkel

17. A televízió-reklámok első 30 másodpercében kifejezetten a Kaméleon díjcsomag került bemutatásra, utolsó negyedében pedig a készülékajánlatok kerültek

⁹ Ld. a VJ-142/2006. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozatot.

¹⁰ A kommunikációs eszközöket elektronikusan a Vj-77/2007/2. számú irat CD melléklete, nyomtatott formátumban a Vj-77/2007/3. számú irat mellékletei tartalmazzák.

elhelyezésre. A két készülék esetében csak a készülékek megnevezéseiben tértek el a reklámok.¹¹

A reklámfilmben az alábbiak hangoztak el:

A Kaméleon díjcsomaggal hozzád idomul a világ. Alakítsd tarifáidat kedved szerint, így akár 10 Ft-os percdíjjal telefonálhatsz. Ráadásul 3 hónapon át az előfizetés alaphavidíját lebeszélheted. A kedvező percdíj feltételeit és a részleteket keresd az üzletekben.

Vásárolj egyet fizet kettőt kap akciónkban és két Samsung E 250-es/Sony Ericsson K750i-es mobil most 9990 Ft-ért lehet a Tiéd.

T-Mobile – mindig veled

A képi megjelenítés során az alábbi szöveg volt látható, illetve olvasható:

Kaméleon díjcsomag

Akár

10 Ft-os percdíj

Apró betűs részben az alábbi tájékoztatás szerepel:

Az akció 2007. március 1-jétől visszavonásig érvényes. A kedvező percdíj elérésének feltételeit és a részleteket az üzletekben tudhatod meg.

Most 3 hónapon át lebeszélhető alaphavidíjjal*

A *-gal jelölt részben az alábbi tájékoztatás szerepel:

2007. március 1. és 30. közötti vásárlás esetén.

Samsung E250/ Sony Ericsson K750i

2 új előfizetéssel

kétéves hűségnyilatkozattal

9990 Ft.

Apró betűs részben az alábbi tájékoztatás szerepel:

Az akció 2007. március 26-ától visszavonásig vagy a készlet erejéig érvényes. A tájékoztatás nem teljes körű, az ajánlat igénybevételének további és teljes körű részletes feltételei a T-pontokban, üzleteinkben és ügyfélszolgálatunkon érhetők el: 1430, 061-265-9210

T-Mobile – mindig veled

18. Az eljárás alá vont üzleteiben elhelyezett plazma tv-ken folyamatosan kínálja az aktuális ajánlatait, egymás után, végtelenítve. A kommunikációs eszközön a Kaméleon díjcsomagot népszerűsítő 40 mp-es tv-szpot jelent meg.

Sajtóhirdetések¹²

¹¹ A televízió-reklámok 2007. március 1 és április 15. között összesen 928 alkalommal kerültek sugárzásra az RTL KLab, a TV2, a Viasat3, a Spektrum, a Hálózat, a Discovery és a National Geographic televíziós csatornákon. A részletes adatokat, illetve a szpotlistát a Vj-77/2007/2. számú irat mellékletei tartalmazzák.

¹² A Népszabadságban 2, a Metroban 2, illetve a Vasárnap reggel napilapban 1 alkalommal jelent meg. A Kiskegyed, a TVR-Hét, a Színes RTV és a Vidéki Est lapok esetében 1-1- alkalommal, míg a HVG, Nők Lapja, Pesti és Exit sajtótermékekben 2-2 alkalommal jelent meg. A havilapok közül a Joy, a Cosmopolitan és az FHM lapokban jelent meg 1-1 alkalommal.

19. Az alábbi szöveggel hirdetés összesen 20 alkalommal jelent meg nyomtatott sajtótermékekben.

Kaméleon

díjcsomag

akár

10 Ft -os

percdíj

Hozzád idomul a világ

A Kaméleon díjcsomag rugalmasan alkalmazkodik igényeidhez. A különféle aktiválható kedvezményekkel magadnak alakíthatod tarifáidat. Válaszd például a hálózaton belüli és a csúcsidőn kívüli kedvezményt, és így akár 10 Ft-os percdíjjal telefonálhatsz. Aktiválható kedvezmények:

- *50%-os csúcsidőn kívüli tarifakedvezmény*
- *50% kedvezmény ZöldZónában*
- *50% hálózaton belüli kedvezmény*
- *50% kedvezmény vezetékes irányba*
- *50% SMS- és MMS-kedvezmény*

Apró betűs részben az alábbi tájékoztatás szerepel:

A kedvező percdíj elérésének feltételeit és a részleteket az üzletekben tudhatod meg. A díjcsomag alap havidíja 2000 Ft. Ha 2007. március 1. és árpilis 30. között vásárolsz új előfizetést Kaméleon díjcsomaggal, a díjcsomag alap havidíját 3 hónapon keresztül 100%-ban, utána 50% ban lebeszélheted. Az egyes kedvezmények havidíja 500 Ft, az SMS és MMS kedvezményé 200 Ft. A kedvezmények havidíja nem lebeszélhető. Az akció 2007. március 1-jétől visszavonásig érvényes.

www.t-mobile.hu

Óriásplakát (Avenir, Euro, Giant)¹³, buszmatrica¹⁴, plakát (A/1, A/3)^{15 16}, üzletteri plakát (1300x1300)¹⁷, kirakati plakát (590x590)¹⁸, mobiltöltő állomás¹⁹, online banner (330x247)²⁰

20. Az óriásplakátokon, plakátokon, üzletteri és kirakati plakátokon, valamint a buszmatricákon eltérő méretben de teljesen azonos – alábbi – szöveggel jelentek meg a hirdetések.

Hozzád idomul a világ

Kaméleon díjcsomag

¹³ Az óriásplakát 3 méretben került kihelyezésre: euro méretű óriásplakát: 5120 mm x 2380 mm, avenir méretű óriásplakát: 4000 mm x 3000 mm, giant méretű óriásplakát: 8000 mm x 3000 mm. Az óriásplakátból márciusban 450 db, árpilis első kéthetében 300 db került kihelyezésre.

¹⁴ A buszmatricából összesen 400 db került elhelyezésre.

¹⁵ A plakátból összesen 350 db került kihelyezésre.

¹⁶ A plakátból összesen 540 db került kihelyezésre. A plakátok kihelyezésének időszaka: 2007. árpilis 4-2007. árpilis 30. A pontos megjelenési helyeket a Vj-77/2007/2. számú irat mellékletei tartalmazzák.

¹⁷ A plakátból összesen 50 db került kihelyezésre az eljárás alá vont üzleteiben.

¹⁸ A plakátból összesen 800db került kihelyezésre.

¹⁹ A mobiltöltő állomások mobiltelefonok töltésére alkalmas eszközök, amelyek fitnesztermekben, bárókban, éttermekben találhatóak. Készülékünket a típusnak megfelelő fakkba helyezve biztonságosan elzárva tölthetjük. Az ehhez kapcsolódó képet az eljárás alá vont a Vj-77/2007/6. számú iratában csatolta.

²⁰ Az online felületen elérhető mozgó reklámcsík a www.origo.hu, a www.freemail.hu, a www.index.hu, és a www.hvg.hu oldalakon volt látható. A banner többféle felbontásban került elhelyezésre: 250x250, 140x600, 160x600, 330x247.

*akár
10 Ft-os percdíj*

A kedvező percdíj elérésének feltételeit és a részleteket az üzletekben tudhatod meg.

*Apró betűs részben az alábbi tájékoztatás szerepel:
Az akció 2007. március 1-jétől visszavonásig érvényes.
www.t-mobile.hu*

Népligeti üvegfelület

*Hozzád idomul a világ
Kaméleon díjcsomag*

Szórólap (A/5)²¹

Az 1. oldalon az alábbi tájékoztatás szerepel:

*Kaméleon díjcsomag
akár
10 Ft-os
percdíj
Hozzád idomul a világ
Válaszd a rugalmas Kaméleon díjcsomagot, és a halmozható kedvezményekkel úgy alakíthatod a tarifáidat, ahogy neked tetszik.
www.t-mobile.hu*

A 2. oldalon az alábbi tájékoztatás szerepel:

*Igazítsd az igényeidhez a világot!
Szeretnéd, ha a világ minden helyzetben alkalmazkodna hozzád?
Ennek többé semmi akadálya! A Kaméleon díjcsomag rugalmasan alkalmazkodik igényeidhez, és lehetővé teszi, hogy a különféle, halmozható kedvezményekkel számodra kedvező tarifákat alakíts ki.
Így ezentúl előnyös percdíjakkal telefonálhatsz majd.
Sokat telefonálsz este és hétvégén?
Válaszd a csúcsidőn kívüli kedvezményt!
A legtöbb barátod T-Mobile előfizető?
Tiéd a hálózaton belüli kedvezmény!
Hívásaid zömét a nagyvárosokon kívülről kezdeményezed?
Számodra a ZöldZóna kedvezmény az ideális választás!
Fontos, hogy vezetékes számokat kedvezményesen hívhass?
A vezetékes kedvezményt neked találták ki!
Nem tudod elmondani mit érzel?
Az SMS-MMS kedvezménnyel nem leszel szűkszavú!

Természetesen nem kell beérned eggyel, hiszen a fenti kedvezményeket szabadon kombinálhatod egymással. Az egyes opciók díja 500 Ft, kivéve az SMS-MMS opciót,*

---

²¹ A szórólapot 250.000 db-os példányszámmal terjesztették.

amellyel havonta 200 Ft ellenében minden nap minden belföldi hálózatba egységesen 20 forintért küldhetsz szöveges üzenetet és MMS-t.

Ráadásul, ha 2007. március 1. és április 30. között vásárolsz új előfizetést Kaméleon díjcsomaggal, a kedvező percdíjakon túl további akciós kedvezményt is igénybe vehetsz. A Kaméleon díjcsomaggal vásárolt új előfizetés esetén ugyanis a díjcsomag 2000 forintos alap havidíját

3 hónapon át 100 százalékban lebeszélheted!

Apró betűs részben az alábbi tájékoztatás szerepel:

Az egyes opciók havidíja nem lebeszélhető, az akció kizárólag az alap havidíjra vonatkozik.

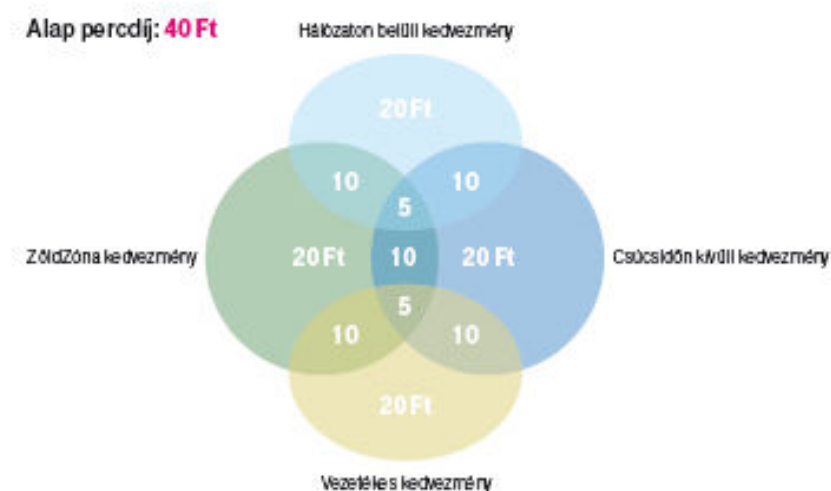
A 3. oldalon az alábbi tájékoztatás szerepel:

Hogyan működik mindez a gyakorlatban?

A T-Mobile Kaméleon díjcsomag minden belföldi hálózatba egységesen 40 forintos perc-, SMS- és MMS-díjakat kínál, ráadásul a tarifák 5 különböző havidíjas választható kedvezménnyel igényeid szerint jelentősen csökkenthetők.

Így például a csúcsidőn kívüli kedvezmény és a hálózaton belüli kedvezmény együttes igénybevételével 16 és 8 óra között, valamint munkaszüneti napokon hálózaton belül egységesen 10 forintos percdíjjal telefonálhatsz. A csúcsidőn kívüli és a vezetékes kedvezmény párhuzamos használatával a percdíj 16 és 8 óra között, valamint munkaszüneti napokon a belföldi vezetékes hálózatok felhívása esetén csökken 10 forintra. A példákban szereplő kombinációk természetesen egyszerre is igénybe vehetők, és az egyik opciónak köszönhetően kedvezőbb díj egy másikkal tovább csökkenthető.

A kedvezmények természetesen további kombinációs lehetőségeket is biztosítanak. Az egyes opciók havidíja nem lebeszélhető, az akció kizárólag az alap havidíjra vonatkozik.

Apró betűs részben az alábbi tájékoztatás szerepel:

A kedvező percdíjak elérésének feltételeiről és a részletekről az üzletekben kaphat további információt.

A 4. oldalon az alábbi tájékoztatás szerepel:

*Egyet fizetsz, kettőt vihetsz
Sony Ericsson
K750i
Két készülék egy árért,
2 új előfizetéssel,
kétéves hűségnyilatkozattal
9 990 Ft*

Vásároljatok az akció ideje alatt 2 új előfizetést, és 2 db Sony Ericsson K750i mobil kaptok egy árért, mindössze 9990 Ft-ért. Ráadásul a 2 megapixeles, autofókuszos telefonok mellé egy-egy sztereó fülhallgatót és 64 MB-os memóriakártyát is adunk.

Apró betűs részben az alábbi tájékoztatás szerepel: Az ajánlat 2007. március 1-jétől visszavonásig vagy a készletek erejéig érvényes. A tájékoztatás nem teljes körű, az ajánlat igénybevételének további és teljes körű részletes feltételei a T-Pontokban, üzleteinkben és ügyfélszolgálatunkon érhetők el: 1430, 06-1/265-9210.

www.t-mobile.hu

IVR – 1430-as ügyfélszolgálati számon közölt információk

21. A 1430-as ügyfélszolgálati számon az alábbi információk hangzanak el:

„Alakítsa igényei szerint saját díjcsomagját! Vásároljon 2007. március 1-je és április 30-a között új előfizetést Kaméleon díjcsomaggal és forgalmazza le 3 hónapon keresztül az alap havidíj teljes összegét! A Kaméleon díjcsomag különlegessége, hogy a hozzá kapcsolható ötféle kedvezmény - akár egyidejű – megrendelésével és megfelelő kombinálásával Ön testre szabhatja, rugalmasan alakíthatja a perc-, illetve az SMS- és MMS-díjait. A Kaméleon díjcsomag alap havidíja bruttó 2000 Ft, amelynek most 100%-a belföldi előfizetők irányában a vásárlástól számított 3 hónapon keresztül lebeszélhető, illetve SMS és MMS küldésre is felhasználható, amennyiben 2007. március 1-je és április 30-a között vásárol új előfizetést Kaméleon díjcsomaggal. Az egyszerű felépítésű csomag percdíja, illetve az SMS- és MMS- díja bármely időszakban és bármely belföldi előfizető irányában a kedvezmények nélkül bruttó 40 Ft. A beszélgetéseket percalapúan számlázzuk. A kedvezményekkel a beszélgetések és az üzenetek díját többféleképpen csökkentheti. A Csúcsidőn kívüli-, a Hálózaton belüli-, a Zöldzóna- és a Vezetékes kedvezmények - kedvezményenként bruttó 500 Ft havidíj ellenében – a beszélgetések alap percdíjához képest 50 százalékos kedvezményt biztosítanak. Az ötödik, az SMS-MMS kedvezmény – mindössze bruttó 200 Ft havidíj ellenében - az alap SMS- és MMS-díjhoz képest 50 százalékos kedvezményt biztosít. Felhívjuk figyelmét, hogy az egyes opciós kedvezmények havidíja nem lebeszélhető. Az akció és az igénybevétel további, részletes feltételeiről a honlapunkon, üzleteinkben és a mindenkor érvényes Díjszabásból tájékozódhat.”

A szövegre a főmenü ekképp hívja fel a figyelmet:

„A díjcsomagváltást, valamint szolgáltatásaink és a Kapcsolat Program kedvezményeinek beállítását egyszerűen, gyorsan, ügyintéző segítsége nélkül

megteheti, ha megnyomja a # gombot. Az SMS 200 csomagról és Kaméleon díjcsomagról a Szolgáltatások, új szolgáltatások menüben hallhat.”

22. A díjcsomagnak a Díjszabás menüben (Díjszabás/Előfizetői díjszabás/6. Kaméleon díjcsomag) van két állandó menüpontja is, amelyekben az alábbi információ található:

Tájékoztató a Kaméleon díjcsomagról

„Alakítsa igényei szerint saját díjcsomagját! Az új előfizetéséhez vagy a jelenlegi díjcsomagja helyett választható Kaméleon díjcsomag különlegessége, hogy a hozzá kapcsolható ötféle kedvezmény - akár egyidejű – megrendelésével és kombinálásával Ön testre szabhatja, rugalmasan alakíthatja a perc-, illetve az SMS- és MMS-díjait. A Kaméleon díjcsomag havidíja alapesetben bruttó 2000 Ft, amelynek 50%-a belföldi előfizetők irányában lebeszélhető, illetve SMS és MMS küldésre is felhasználható. Az egyszerű felépítésű csomag percdíja, illetve az SMS- és MMS-díja bármely időszakban és bármely belföldi előfizető irányában a kedvezmények nélkül bruttó 40 Ft. A beszélgetéseket percalapúan számlázzuk. A kedvezményekkel a beszélgetések és az üzenetek díját többféleképpen csökkentheti.

További részletekről a „Kaméleon kedvezmények” menüpontban, illetve a honlapunkon és a mindenkor érvényes Díjszabásból tájékozódhat.

A Kaméleon díjcsomagot meglévő díjcsomagja helyett az önkiszolgáló ügyfélszolgálatunkon, akár a 1430-as Lakossági ügyfélszolgálati számon, a kettőskereszt gomb megnyomását követően elérhető Telefonos Önkiszolgáló Ügyfélszolgálat „Díjcsomagmódosítás” menüpontjában is igényelheti.”

Kaméleon kedvezmények

„A Kaméleon díjcsomaghoz a telefonálási szokásai szerint Ön akár öt különböző kedvezményt kapcsolhat. Ezek közül három, a Csúcsidőn kívüli, a Hálózaton belüli és a Vezetékes kedvezmények - kedvezményenként bruttó 500 Ft havidíj ellenében – a beszélgetések alap percdíjához képest 50 százalékos kedvezményt biztosítanak.

A Csúcsidőn kívüli kedvezmény munkanapokon 16 és reggel 8 óra között, illetve hétvégén minden belföldi hálózat irányában érvényes. A Hálózaton belüli kedvezmény a hálózaton belüli előfizetők és a Hangposta hívását minden időszakban még kedvezőbbé teszi. A Vezetékes kedvezmény valamennyi belföldi vezetékes hálózatba minden időszakban csökkenti a hívásdíjat.

A Kaméleon ZöldZóna díjcsomag formájában választható negyedik kedvezménnyel a ZöldZóna térkép által meghatározott Zöld területről valamennyi belföldi hálózatba és valamennyi időszakban 50 százalékkal olcsóbban telefonálhat. A Kaméleon ZöldZóna havidíja bruttó 500 Ft, amelyet - a többi kedvezményhez hasonlóan - a Kaméleon díjcsomag havidíján felül számlázunk Önnek.

A Kaméleon ZöldZóna mellett az Autóskártya szolgáltatásunkat nem veheti igénybe. A díjcsomag megrendelésével párhuzamosan az esetlegesen meglévő Autóskártya szolgáltatásunkat töröljük.

Az ötödik, az SMS-MMS kedvezmény – mindössze bruttó 200 Ft havidíj ellenében - az alap SMS- és MMS-díjhoz képest 50 százalékos kedvezményt biztosít. Bármely belföldi előfizető irányában és minden időszakban érvényes. Az SMS-MMS kedvezményt és az SMS 25 vagy 80 csomagot egyidejűleg nem veheti igénybe, az SMS-MMS kedvezmény bekapcsolásakor az esetlegesen meglévő SMS 25 vagy 80 csomagját automatikusan töröljük.

A Kaméleon kedvezmények a bekapcsolásuktól működnek, az általuk biztosított díjkedvezmények összeadódnak. A Hálózaton belüli és Csúcsidőn kívüli kedvezmény egyidejű igénybevételével például hálózaton belül délután 16 órától és hétvégén 40 Ft helyett már mindössze 10 forintos percdíjjal beszélhet.

További részletekről a „Tájékoztató a Kaméleon díjsomagról” menüpontban, illetve a honlapunkon és a mindenkor érvényes Díjszabásból tájékozódhat.

A Kaméleon díjsomag megrendelését követően a kedvezményeket az önkiszolgáló ügyfélszolgálatunkon, akár a 1430-as Lakossági ügyfélszolgálati számon, a kettőskereszt gomb megnyomását követően, a Telefonos Önkiszolgáló Ügyfélszolgálaton igényelheti. Ehhez kérjük, hogy a Kaméleon ZöldZóna esetén a „Díjsomagmódosítás”, a többi kedvezmény esetén pedig a „Szolgáltatások módosítása” menüpontot válassza.”

V.

Az eljárás alá vont álláspontja

23. Annak ellenére, hogy az eljárás alá vont vitatja a korábbi 119/2006. számú ügyben született versenytanácsi határozatban foglaltakat, módosította a Kaméleon díjsomagot népszerűsítő kommunikációs eszközök tartalmát, mégpedig úgy, hogy azokban ne kerüljenek megjelenítésre a Versenytanács által jogsértőnek talált fordulatok.
24. A 2006. és 2007. évi kampányok eljárás alá vont által készített összehasonlítását az alábbi táblázat tartalmazza:

<i>Kaméleon kommunikáció 2006</i>	<i>Kaméleon kommunikáció 2007</i>
akár 5 Ft/perc	akár 10 Ft-os percdíj
verhetetlen áron	-
ötfféle, halmozható kedvezményével	különféle aktiválható kedvezményekkel
	"A kedvező percdíj elérésének feltételeit és a részleteket az üzletekben tudhatod meg." mondat minden eszközön elhangzik, illetve jól olvasható betűmérettel megjelenik.

25. Véleménye szerint annak, hogy a korábbi ügyben kifogásoltaknak megfelelően valamennyi kommunikációjában, normál betűméretben feltüntette a további információkeresési lehetőségeket, a fogyasztó számára egyértelművé tette, hogy a hirdetett percdíj elérésének vannak feltételei.

VI.

Jogi háttér

26. A jogszabályok a magatartás tanúsításának idején hatályos tartalommal kerülnek alkalmazásra, így az alábbiakban azok a 2008. szeptember 1-jét megelőzően hatályos rendelkezések kerülnek bemutatásra, amelyek alapján a Magyar Telekom tájékoztatási gyakorlata értékelésre kerül.
27. A Tptv. 8. § (1) bekezdése szerint tilos a gazdasági versenyben a fogyasztókat megtéveszteni. A Tptv. 8. § (2) a) pontja szerint a fogyasztók megtévesztésének minősül különösen, ha az áru ára, lényeges tulajdonsága tekintetében valótlan tény vagy valós tény megtévesztésre alkalmas módon állítanak. A Tptv. 9. §-a alapján a használt kifejezéseknek a mindennapi életben, illetőleg a szakmában elfogadott általános jelentése az irányadó annak mérlegelésénél, hogy az adott tájékoztatás a fogyasztók megtévesztésére alkalmas-e.
28. A Grtv. 7. § (1) bekezdése alapján megtévesztő reklám közzététele tilos. Ugyanezen jogszabály 7. § (2) bekezdése szerint a reklám megtévesztő jellegének megállapításakor figyelembe kell venni különösen a reklámban foglalt olyan tájékoztatásokat, amelyek az áru általános jellemzőire, illetve annak árára vagy az ár megállapításának módjára, valamint a vásárlás egyéb szerződéses feltételeire vonatkoznak.
29. A Grtv. 15. § (2) bekezdése szerint a Grtv. 7. §-ában, valamint 7/A. §-ában foglaltakba ütköző reklám esetén a Tptv.-ben meghatározottak szerint a bíróság, illetve a Gazdasági Versenyhivatal jár el. A Grtv. 17. §-a (2) bekezdésének első mondata értelmében, ha a Gazdasági Versenyhivatal a 15. § (2) bekezdése alapján jár el, eljárására a Tptv. rendelkezéseit kell alkalmazni, a (3) bekezdésben, valamint a 19. § (2) bekezdésében és a 19/A. §-ban foglalt eltérésekkel.

Versenyjogi gyakorlat

30. A Versenytanács 8.60. számú elvi állásfoglalása szerint:
- „Az „akár”, illetve a „maximális” szavak tájékoztatásokban való alkalmazása nem szükségszerűen megvalósuló lehetőséget jelent, azonban a tájékoztatásban megfogalmazott ígéret szempontjából nem egy elméleti, hanem egy reális lehetőséget kell, hogy jelentsen. (Vj-128/2007)”
31. Egy korábbi döntésében a Versenytanács leszögezte: Az „akár” szó nem ad egyfajta általános versenyjogi mentességet, így különösen akkor nem, ha a figyelemfelhívásként ígért megtakarítás csak a fogyasztók szűk körében érvényesül, marginális jelentőséggel bír, illetve a vállalkozás nem rendelkezhet arra vonatkozó megbízható adatokkal, hogy a fogyasztók hány %-át érinti. A Versenytanács e döntése szerint az is elvárható, hogy a vállalkozásnak az erre vonatkozó tájékoztatás közzététele előtt fel kell tárnia, hogy az általa jelzett megtakarítás a fogyasztók milyen

körében érhető el, s a későbbi versenyjogi kifogás elkerülése érdekében magatartását ehhez kell igazítani. (Vj-187/2005)

32. A Vj-81/2008. számú ügyben a Versenytanács hangsúlyozta, hogy az „akár” fordulat alkalmazása esetén is érvényesülnie kell a reklámokkal szemben megfogalmazott azon általános versenyjogi elvárásnak, mely szerint egyrészt a reklám szövegének valósnak kell lennie, másrészt nem hallgathat el a termék lényeges, a fogyasztó választását befolyásoló jelentős tényt, körülményt.

VII.

A vizsgált magatartás versenyjogi értékelése

33. A Versenytanácsnak azt kellett megvizsgálnia, hogy a Magyar Telekom magatartása alkalmas-e arra, hogy a fogyasztói döntést megtévesztő módon befolyásolja. Figyelemmel a szolgáltatás jellemzőire valamint a versenyjogi gyakorlatra, az eljárás alá vontnak az áru árára és az azokból adott kedvezményekre vonatkozó állításai az áru olyan lényeges tulajdonságainak minősülnek, amelyekre vonatkozó tájékoztatás egyértelműen alkalmas a fogyasztói döntések befolyásolására, ezáltal - megtévesztésre való alkalmassága esetén – a verseny torzítására is alkalmas.
34. A fentieknek megfelelően jelen ügyben az vizsgálandó, hogy a kommunikációs kampány fő üzenetét képező és az áru lényeges tulajdonságának tekinthető „akár 10 Ft-os percdíj” állítás valóságos-e, és nem hallgat-e el lényeges információt.
35. A tájékoztatásban használt „akár” szó azt üzeni a fogyasztóknak, hogy az „akár” szóval megjelenő ajánlat nem minden esetben, azaz nem automatikusan érhető el, hanem csak bizonyos korlátozásokkal, feltételek megvalósulása esetén. Nem versenyjogi elvárás tehát, hogy az „akár” szóval felvezetett reklámígéret minden esetben megvalósuljon.
36. A feltételek megismerhetősége és a feltételek teljesülésének realitása alapján ítéltető meg az „akár” tájékoztatás jogszerűsége. A kiemelt terméktulajdonsághoz kapcsolódó feltételek megjelenítése történhet közvetlenül, vagy közvetett módon. A két megoldás nem egyenértékű a termékek közötti választás, a fogyasztói döntéshozatal szempontjából. Közvetlen megjelenítés esetén azt az ideális helyzetet értjük, amikor a ugyanaz a reklámeszköz, egyidejűleg ad tájékoztatást az „akár” szó használatával felvezetett kedvező tulajdonságról, valamint a kapcsolódó feltételek létezéséről és tartalmáról. A fogyasztó számára a közvetlen megjelenítés a kedvezőbb, hiszen ugyanazon a reklámeszközön, egyidejűleg kap tájékoztatást a kedvező tulajdonságról, valamint a kapcsolódó feltételek létezéséről és tartalmáról. A közvetett megjelenítés esetében a fogyasztó csak a kiemelt – általában vonzó, a fogyasztói érdeklődés kiváltására alkalmas - terméktulajdonságról szerez tudomást, a kapcsolódó – jobbára a fogyasztói elérést korlátozó – feltételeket később, további keresés révén éri el. Ennek a csoportnak a esete lehet, amikor maga a reklám kifejezetten felhívja a figyelmet a feltételek létezésére és azok elérhetőségére, de az is lehet, hogy a reklám csak

közvetetten utal ezekre. Az a reklámállítás, amely az „akár” fordulatot a fogyasztó számára jól észlelhetően, a kiemelt terméktulajdonsághoz kapcsolóan tartalmazza, alkalmas a feltételek közvetett módon történő megjelenítésére. A tájékoztatás üzenetének ugyanis kimondatlanul része, hogy az nem valósul meg minden esetben, azaz annak feltételei vannak.

37. Az „akár” fordulatot használó reklám megtévesztőnek minősülhet abban az esetben, ha
- a tájékoztatást közlétező vállalkozásnak nincs olyan terméke, melyre a hirdetett mérték jellemző,
  - a reklámban kiemelten megjelenő – elsősorban ár/árjellegű - főüzenetet a kevésbé hangsúlyosan, elszakítottan megjelenített feltételek lényegesen módosítják,
  - a feltüntetett mérték csak szélsőséges esetben, a vizsgált terméktulajdonság tekintetében atipikus fogyasztói kör számára elérhetően érvényesül.
38. Hasonló helyzetekben (pl. a Vj-81/2008. számú esetben) nem annak bizonyítását várja el a versenytanács a vállalkozástól, hogy vevőinek többsége számára elérhető volt az ajánlat, hanem azt kell igazolnia, hogy nem irreálisan kis számú, atipikus fogyasztói kör számára volt csak elérhető az ajánlat – miközben a reklámüzenet a tipikus fogyasztónak szólt.
39. A Kaméleon tarifacsomaghoz havi 500-500 Ft-ért kiegészítő opciók vásárolhatóak. Minél több kiegészítő opciót vásárol meg a fogyasztó, annál kedvezőbb percdíj elérésére van lehetősége – három opció megvásárlása esetén érhető el az 5 Ft-os legalacsonyabb percdíj. A kommunikációs eszközök többségén szereplő 10 Ft-os percdíj két kedvezmény egyidejű használatával érhető el.
40. A Vj-119/2006. számú ügyben a Versenytanács jogsértőnek találta azt, hogy az eljárás alá vont „akár 5 Ft/perc” szlogenel népszerűsítette a Kaméleon tarifacsomagot, megjegyezve, hogy az az előfizetők majd 40%-a számára nem érhető el, tekintettel a halmozható kedvezmények egyikére, a ZöldZóna kedvezményre, valamint a ZöldZóna kedvezményt igénybe venni képes fogyasztók sem tudnak 5 Ft-ért telefonálni percenként akkor, amikor hálózaton kívülre, csúcsidőben vagy ZöldZónán kívülre telefonálnak. A Versenytanács megjegyezte továbbá, hogy az „akár” kifejezés használata nem jelent automatikus felmentést a vállalkozások számára a jogsértés alól.
41. Jelen eljárásban vizsgált kampányban mind a szlogen („akár 10 Ft-os percdíj”), mind a szolgáltatás eltér a korábbi eljárásban jogsértőnek talált állítástól.
- A percdíj csökkentésére alkalmas négyféle opció közül elegendő 2-2 egyidejű igénybevétele, ami többféle kombinációval is megvalósulhat.
  - A fogyasztók egy jelentős százaléka elérhette, és nagy számban el is érte a 10 Ft-os percdíjat.
42. Az előző pontban kifejtett különbségekre tekintettel a Versenytanács megállapítja, hogy – szemben a korábbi eljárásban vizsgált kijelentéssel - a percdíjra vonatkozó állítás a fentiek alapján a használt „akár” kifejezésre is tekintettel nem alkalmas a fogyasztók megtévesztésére.

VIII.
Jogalap

43. A versenytanács határozata a Tpv. 77. § (1) bekezdés i) pontján alapul.

IX.
Egyebek

44. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 83. §-ának (1) bekezdése biztosítja.

45. A GVH hatásköre a Tpv. 45. §-án, illetékessége a Tpv. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik bíróság (86. §) hatáskörébe, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

46. Az eljárás alá vont 2009. augusztus 3. napjáig nem kérte tárgyalás megtartását, ezért a versenytanács – az előzetes álláspontnak megfelelő tartalmú - határozatát tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2009. augusztus 5.